

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Slovenski odgovor evropskim barantačem

K NAKLEPOM NAŠIH SOVRAŽNIKOV

Alarmantna razkritja angleškega publicista Wickhama Steeda v dnevniku „Sunday Times“ so opozorila svet na peklenške načrte, ki jih kujejo na sprotniki sedanega stanja v srednji in južnovzhodni Evropi zlasti proti nam Jugoslovonom. Opozorila pa so obenem znova tudi na akcijo peščice najbolj žalostnih izdajalcev, ki skušajo, boreč se za »hrvaško stvar«, pogubiti ne le Srbe in Slovence, temveč tudi Hrvate same. Dognana stvar je namreč, da so pri rimskih posvetovanjih in sramotnih kupčijah bili navzoči tudi predstavniki takozvane »hrvaške emigracije«. Mi smo že v prejšnjih člankih obsodili njihovo zločinsko delovanje in odgovorili na njihova prizadevanja tako s stališča vse Jugoslavije, kakor Slovenije. Opazili smo namreč že pred leti, da ti izgubljeni izdajalci najpodlejših kvalitete ne trgujejo samo s Hrvati, temveč tudi s Slovenci. Če pa že nimajo prav nobene legitimacije razpravljati o usodi Hrvatov in Hrvaške, potem je imajo še manj govoriti o Slovencih in Sloveniji. Potrebno je tedaj že s tega stališča, da spregovorimo resno in dokončno besedo ne samo na njihov naslov, temveč sploh na naslov vse svetovne javnosti.

Slovenci smo živeli vsaj 1300 let svoje življenje, bili smo večino te dobe sicer politično nesvobodni, toda odorno življenjsko moč smo črpali iz svojih lastnih korenin. Pri tem nam nihče ni pomagal, nihče nas ni podpiral. Bili smo najbolj izpostavljena prednja straža slovanstva na najvažnejši, a tudi najnevarnejši točki Evrope, tam, kjer so se že izza časov najtemnejše človeške zgodovine križali nešteti kulturni in politični interesi. Bili smo na ozemlju, ki tvori prag vrat med evropskim jugom in severom, vzhodom in zahodom. Morda bi se bil vsak drug narod, ki bi bil na tem ozemlju, že davno vdal in bi bil izginil brez sledu, kakor so izginili Langobardi ter številni drugi, o katerih so nam sedaj znana samo še imena. Mi Slovenci smo se ohranili, ostali smo kljub vsemu, in to iz lastne moči in sile. Izgubili smo res dve tretjini svojega ozemlja, toda ostali smo! In že to samo delstvo nam daje popolno enakovrednost z vsemi ljudstvi Evrope.

Tega smo se tudi zavedali ves čas, ko smo gradili svoje notranje kulturno, gospodarsko in politično ogrodje, ko smo

gradili temelje, na katerih smo stali in še stojimo. V neenaki, epično herojski borbi z rimsko volkuljo in germansko ujedo smo si izvojevali pot do l. 1918., ko je postavil veliki ameriški predsednik Wilson načelo samoodločbe narodov. In takrat, v tistem usodnem času smo s pisano in govorjeno besedo ter naposled še z orožjem v roki izrekli svojo svobodno besedo samoodločbe, svobodne, diktirane iz najglobljih čustev in bratskega spoznanja: da smo del Jugoslovani in hočemo biti zato tudi del integralne Jugoslavije! Za to solucijo svojega vprašanja in določitev nadaljnje usode se niso izrekli samo politični voditelji, izrekli se je ves narod do poslednjega človeka v zadnji gorski vasi. Sami in prostovoljno smo tedaj postali del integralne Jugoslavije, in to ne do odpovedi in pogojno, temveč za vedno in brezpogojno! In ker smo živeli, delovali in se borili preko tisoč let brez jerobov, hočemo delovati in odločati o svoji usodi brez jerobov tudi v bodoče. Nihče na vsem vesoljnem svetu, razen nas samih, nima niti najmanjšega pooblastila, še tisočkrat manj pa pravice, govoriti kjerkoli in s komurkoli o naši usodi. Nikdar nismo bili, nismo in ne bomo blago Pavelčev in Perčec, s katerim bi lahko kupčevali. To naglašamo in poudarjamo pred njimi in pred vsem svetom.

Obenem pa kličemo tudi tistim, ki nas kupujejo od teh izdajalcev svojega lastnega ljudstva: Ne sklepajte kupčij brez krčmarja, to se pravi, brez nas! Tudi mi Slovenci imamo, kakor vsako drugi na svetu, pravico do samoodločbe, ki smo jo izrekli l. 1918. v okviru Jugoslavije! Imamo jo, kakor jo imajo Italijani, Madžari, Nemci in drugi, pa četudi smo številčno šibki. In usoda, ki nas je ohranila do ustanovitve samostojne državnosti v okrilju velike zedinjene Jugoslavije, nas bo ohranila tudi v bodoče. Preko 1000 let smo bili sužnji Nemcev, toda izginili nismo. Nemška nadoblast nad nami se je zrušila, mi pa smo ostali. Tako bomo ostali tudi v bodoče. Zrušili se bodo tisti, ki nas danes kupujejo, tisti, ki bi nas radi požrli, toda zavedajo naj se, da bi si morda prav na nas polomili zobe. Prav zaradi tega se ne bojimo za svojo bodočo usodo. Vemo in verujemo: ostali bomo kot del velike Jugoslavije!

Druga nota Velike Britanije

VAŽNA POSVETOVANJA V LONDONU. — NESOGLASJA V VLADI. — SMERNICE DRUGE NOTE.

LONDON, 28. novembra. Zunanji minister sir John Simon, ki je priselil že pred sinočnjim z letalom v London, je konferiral s finančnim ministrom Chamberlainom in ministrom za dominione Thomasom. Danes bo imela svojo sejo vlada in bo na njej izgotovljen definitivni tekst angleškega odgovora na zadnjo ameriško noto. Ta angleška nota bo, kakor se zatrjuje, eden najvažnejših dokumentov, kar ji je angleška vlada izdelala po vojni. Zunanje ministrstvo je izmenjalo svoje zadevne misli s francosko vlado in bo angleški odgovor, kolikor že ne identičen, pa vsaj zelo podoben odgovoru francoske vlade, ki bo tudi v nekaj dneh poslan v Washington. V dobro poučenih krogih se poudarja, da stoji ta voditelj konzervativcev Baldwin in minister za dominione Thomas na stališču, da Anglija plača dospelu amitetu vojnega dolga Ameriki, ker njen

prestizj ne dopušča nobenega prosjačenja. Nasprotno pa zastopata finančni minister Chamberlain in zunanji minister sir John Simon stališče, da mora Anglija v tej zadevi ukreniti energične korake, da prepriča ameriško vlado, da nikakor ne more zadostiti svojim obveznostim glede plačila vojnih dolgov.

LONDON, 28. novembra. Ministrski predsednik Macdonald se je včeraj ves dan razgovarjal s posameznimi resornimi ministri. Predmet razgovorov je bila vsebina in stilizacija angleške note, ki se bo odposlala ameriškim Združenim državam. Kakor se izve, bo nota izzvenila v apel na ameriški narod, v katerem bodo obrazloženi vsi pogoji za dovolitev moratorija. Nota bo opozorila ob enem na nevarnosti, ki bi v primeru odklonitve zadele tudi ameriško gospodarstvo.

Kurt von Schleicher novi kancelar

NOVA NEMŠKA VLADA BO SESTAVLJENA ŠE DANES. — VAŽNA OPOL-DANSKA KONFERENCA. — PARIŠKI KOMENTARJI. — DRŽAVNI ZBOR POJDE NA DOPUST.

BERLIN, 28. novembra. Po informacijah z dobro poučenega mesta bo vladna kriza rešena še tekom današnjega dne. Po neuspehih Hitlerja in voditelja centruma prelata dr. Kaasa bo Hindenburg, kakor poroča »12 Uhr Blatt«, izdal mandat za sestavo nove prezidialne vlade, toda ne več pod predsedstvom von Papena, temveč vojnega ministra generala Kurta von Schleicherja. Danes opoldne se je sestala v državni palači odločilna konferenca. Konferenci prisostvujejo poleg designiranega državnega kancelarja tudi prejšnji kancelar von Papen, zunanji minister baron Neurath, finančni minister grof Schwerin-Crösing in še nekatere druge osebnosti sedanje državne politike. Državni predsednik von Hindenburg je na tej konferenci obravnaval vzroke, ki so ga privedli do poveritve mandata generalu Schleicherju. Novi državni kancelar bo, kakor se zatrjuje, obdržal skoro vse dosedanje ministre. Izvršene bodo le male spremembe.

PARIZ, 28. novembra. Iz Berlina doseže vesti, da bo dobil general von Schleicher mandat za sestavo nove nemške vlade, se smatrajo tu kot jasen dokaz, da se v Nemčiji zares pripravlja prikrit državni udar z vojaško diktaturo. Čisto gotovo je tudi, da bo novi kancelar še nadalje vodil ono gospodarsko politiko, ki jo je uvedel von Papen. Novi kabinet bo izgubil vsako zvezo z državnim zborom in bo mogel vladati le proti njegovi volji. Nasprotoval pa mu bo tudi večji del industrije, ki je nezadovoljen z uvedbo Papenove politike kontingentiranja. Z ozirom na razmerje med Schleicherjevo vlado in parlamentom se zatrjuje, da se bo državni zbor po določitvi ustave moral sestati najkasneje 6. decembra. Po dobljenih informacijah ni izključeno, da se bo kancelar von Schleicher sam predstavil državnemu zboru. V primeru pa, da bi državni zbor odklonil sodelovanje z njim, ga bo na podlagi nove zasilne odredbe poslal na daljši dopust.

Krvava nogometna tekma v Buenos Airesu

ARGENTINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO: TRIJE MRTVI IN OKOLI STO RANJENIH.

PARIZ, 28. novembra. Pariški sportni list »L'Auto« poroča iz Buenos Airesa, da so bili tamkaj med odigravanjem finalne tekme za argentinsko nogometno prvenstvo krvavi spopadi. Gledalci so se pričeli divje obdelavati med seboj. V akcijo so stopili tudi samokresi in med na-

sprotniki se je kmalu razvila prava pravcata bitka s streljanjem. Ko je policija izpraznila gledalsko tribuno, je našla na bojišču tri mrtve in okrog 100 nevarno ranjenih, med katerimi pa trije tudi že umirajo.

Hitlerjeve napovedi

PARIZ, 28. novembra. Iz Weimara poročajo, da je imel v soboto zvečer tamkaj velik političen govor vodja narodnih socialistov Adolf Hitler. V svojem govoru se je Hitler ozrl na zadnje dogodke v državi in je med drugim dejal tudi naslednje: »V nekaj mesecih bodo narodni socialisti zopet poklicani na pomoč; toda ko nas bodo klicali, bodo morali to storiti na lojalni način. Tedaj ne bodo mogli več govoriti, da se narodni socialisti izogibajo težav«. Nato se je Hitler v svojih izjavah zopet povrnil na ostavko Papenove vlade in je ob tej priliki naglasil, da bo ostala Nemčija, če bo še nadalje vodila svojo zunanjo politiko v dosedanjih smeri, v nekaj mesecih popolnoma izolirana.

Heimwehrovska pogajanja

DUNAJ, 28. novembra. Pogajanja za sporazum med štajerskimi heimwehrovci in njihovim zveznim vodstvom, ki se vlečejo že dolgo časa, se bližajo koncu. Jutri je sklicana na Dunaju konferenca, ki ji bo prisostvoval med drugimi tudi zvezni heimwehrovski voditelj knez Starhemberg. Poslanec Hainzl je z ozirom na postopanje »Heimablocka«, ki je v narodnem svetu delal na to, da bi poslanca Hainzl in Ebner izgubila svoja mandata v odboru, naslovil na zvezno vodstvo prošnjo, naj bi se končna posvetovanja in pogajanja s štajerskimi heimwehrovci odgodila za nekaj dni.

SPORAZUM POLJSKE IN RUSIJE.

VARŠAVA, 28. novembra. Poljski državni predsednik je včeraj ratificiral polsko-ruski nenapadalni pakt in arbitražno pogodbo.

POTRES V BOSNI.

BEOGRAD, 28. novembra. Kakor poročajo iz Sarajeva, je bil tamkaj sinoči občuten močan potresni sunek, ki ga je spremljalo podzemsko bobnenje. Potres je trajal komaj 10 sekund. Stvarne škode ni in je potres izzval med mestnim prebivalstvom le hudo razburjenje. V stanovanjih so popadali na tla le manjši predmeti s pohištva. Prav tako zanikajo vsako škodo tudi poročila iz ostalih krajev Bosne, kjer so ljudje tudi občutili potres. Zadnji potres je bil zabeležen v Sarajevu letos o Veliki noči.

PO GRŠKI RAZSTAVI V BEOGRADU.

ATENE, 28. novembra. Ves grški tisk objavlja obširna poročila svojih dopisnikov o razstavi grških izdelkov v Beogradu. V poročilih se poudarja, da so otvoritvi razstave prisostvovali zastopniki kralja in patriarha, kakor tudi ministri in ostale beograjske odlične osebnosti.

BELGIJSKE VOLITVE.

BRUSELI, 28. novembra. Agencija »Havas« poroča: V vsej Belgiji so bile včeraj parlamentarne volitve, ki so potekle v glavnem v miru in redu. Iz Antverpna poročajo o resnem spopadu med katoličani in socialisti, pri čemur so bile ranjene štiri osebe, med njimi ena nevarno.

ARGENTINA ZAPIRA MEJE.

BUENOS AIRES, 28. novembra. Z vladno odredbo je s 1. januarjem 1933. prepovedano vsako priseljevanje tujcev. Izvzeti so samo priseljenci, ki imajo dokaz, da so že našli zaposlitev oziroma, za katere jamčijo za njihovo eksistenco bližnji sorodniki.

Dnevne vesti

Shod JRKD v Krčevini. V krčevinski šoli je bilo včeraj ob pol 9. dopoldne veliko in prav dobro obiskano javno zborovanje pod predsedstvom šolskega upravitelja g. Frana Cvetka in v navzočnosti narodnega poslanca g. dr. Ljudevita Pivka, okrajnega glavarja za Maribor levi breg g. dr. Ipavica in drugih. Poslanec g. dr. Pivko je burno pozdravljen v daljšem govoru podal navzočim verno sliko dosedanjega dela v narodni skupščini, podrobno pa se je bavil še z osnutki občinskega zakona, zakona o zaščiti kmetov ter z raznimi gospodarsko-političnimi vprašanji. Po njegovem govoru se je vnela živahna in stvarna debata, nakar je bila na splošno željo vseh navzočih ustanovljena krajevna organizacija JRKD za Krčevino in Košake. Pripravljalnemu odboru predseduje šolski upravitelj g. Fran Cvetko, podpredsednik pa je župan g. France Požauko iz Košakov.

Upokojitve v železniški službi. Upokojeni so uradniki: Dominik Bolanac, France Kavšek in Josip Senekovič, vsi v kurilnici Maribor; Ivan Samuda in Peter Osterc, Maribor gl. kol.; Martin Krajncič, Tezno, Josip Grein, progovna sekcija Maribor; nadalje so upokojeni zvičaniki: Emil Bizjak, kurilnica Maribor; Karel Ferk, progovna sekcija Maribor, Ivan Horvat, Čakovec; Vincenc Zolger, Maribor gl. kol.; Ivan Ivanuša, progovna sekcija Maribor; Ivan Zwillak, progovna sekcija Ptuj; Josip Janšnik, progovna sekcija Maribor; Peter Schneeberger, progovna sekcija Ptuj, Anton Kajšer, progovna sekcija Maribor kor. proga; Jakob Krampl, progovna sekcija Maribor glav. proga; Alojzij Černe, progovna sekcija Ptuj in Jakob Renčelj, progovna sekcija Maribor kor. proga. Upokojen je tudi železniški uradnik Ivan Slana v Dravogradu.

Grobovi. Na Koroški cesti je preminul včeraj v starosti 55 let Miroslav Reisman, mesar in hišni posestnik. Pogreb bo jutri ob 15. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. — V splošni bolnišnici je umrl včeraj 63letni Josip Arnuš, posestnik v Grušovi. Pogreb bo jutri ob pol 15. uri. V starosti 28 let pa je preminul v Linhartovi ulici knjigoveški pomočnik Vincenc Pinter. Pokopali ga bodo jutri ob pol 16. uri na mestnem pokopališču. Blag jim spomin, preostalim naše sožalje!

Včeraj dopoldne se je Maribor ob obletnici smrti zadnjega slovenskega gorilkega nadškofa g. dr. Sedeja z lepo, pristočno svečanostjo primerno oddolžil njegovega spomina. Ob 9. je bila v polni stolnici svečana žalna maša, nato pa v veliki kazinski dvorani iskrena svečanost, ki so se je udeležili poleg mnogoštevilnih mariborčanov tudi skoro vsi tukaj živeči Primorci. Najprej je govoril o pokojniku kot človeku, dušnem nadpastirju in njegovem delu primorski begunec g. Jakob Šoklić, župnik iz Št. Vida pri Ptuj. Za njim pa je opisal v zanosnih, pomembnih besedah trpljenje in teško usodo našega naroda onstran državnih mej znani tukajšnji nacionalni borec odvetnik g. dr. Franjo Irgolič.

Iz društva stanovanjskih najemnikov. Upravni odbor ima jutri v torek ob pol 20. uri v društvenih prostorih na Rotovškem trgu izredno važno sejo. Odborniki, pridite vsi in točno! — Predsednik.

Zaradi slinavke in parkljevke v mariborski mestni klavnici, so do nadaljnjega prepovedani sejmi za živino in prašice v Mariboru. Sejma za živino, ki je bil najavljen za jutri 29. t. m., ne bo. Ukrenjeno pa je vse potrebno, da se bolezen ne razširi in bodo mestno klavnico temeljito razkužili.

Velikodušen dar mariborskih lekarnarjev. Namesto venca na grob preminulemu tovarišu g. Vlacu Prorazilu so darovali mariborski lekarnarji Šavnikovega podpornemu fondu znesek 500 Din.

Ravnateljstvo državnega rudnika Velenje sprejema do 5. decembra t. l. ponudbe glede dobave 50 vodokaznih stekel; do 12. decembra t. l. pa glede dobave 500 m gumijevga kabela.

Mestno kopališče ostane radi snaznje parnega kotla do sobote 3. decembra zaprto.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 2. decembra nadaljuje in končuje g. dr. Toplak započeto predavanje o spolnih zablodah mladine. Petkovo predavanje je za moški spol.

Uralsko sovo je ustrelil te dni posestnik g. Petrič iz Črne. Redko ptico je nagačil g. Ziringer in jo razstavil v izložbenem oknu v Stolni ulici.

Združenje trgovcev za mesto Maribor opozarja vse svoje člane in kupujoče občinstvo, da morajo biti ob državnih praznikih 1. in 17. decembra prodajalne ves dan zaprte, zato pa bodo trgovine na praznik 8. decembra dopoldne in v nedeljo pred Božičem t. j. 18. decembra ves dan odprte.

Katja Delakova, znana plesna umetnica, pleše v petek 2. decembra ob 20. uri zvečer v gledališču. Spored večera je izbran ter obsega klasično in sodobno plesno umetnost. Katja Delakova, ki je v poslednjem času v Ljubljani plesala na samostojnih plesnih večerih s kar največjim uspehom, je zlasti na Dunaju zelo čislana umetnica. Slovenska kritika pravi o njej, da je »pokazala toliko plesno-tehničnega znanja, toliko kreativne sile in duševne poglobitve, da jo smemo uvrstiti med najnadarnejše naše plesalke«. Obeta se torej prvovrsten umetniški užitek. Veljajo dramske cene.

Nagradni natečaj za idejne skice lepaka ljubljanskega velesejma. Uprava Ljubljanskega velesejma razpisuje natečaj za idejne skice za umetniški plakat velesejske prireditve v juniju 1933. Idejne skice morajo biti izvedene umetniško, največ v štirih barvah. Format mora obsegati 25×17 cm. Besedilo: XIII. mednarodna velesejma v Ljubljani od 3.—12. VI. 1933. Avtor nagrajene idejne skice je zavezan sestaviti v litografičnem zavodu tudi besedila na lepaku v 5 drugih jezikih. Natečajniki morajo poslati z geslom opremljene idejne skice do 13. decembra 1932 opoldne ravnateljstvu Ljubljanskega velesejma. Istočasno se mora poslati točen naslov v zapečateni kuverti z navedbo gesla idejne skice. Predvidena je ena nagrada Din 1000, dve po Din 500 in dve po Din 250. Avtor s prvo nagrado nagrajene idejne skice mora v 8 dneh po objavi izvršiti pravi plakatni osnutek v velikosti 63×95 cm, popolnoma gotov za vročitev litografičnemu zavodu, za kar prejme nadaljnjih Din 1000, ki so izplačljivi, čim predloži litografični zavod prvi poizkusni odtis.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 94. številki: uredbo o predpisu varščine za pisarne za posredovanje prodaje in nakupa nepremičnin; pravilnik o proizvodnji in prometu izdelkov iz zlata, srebra in platina, pripravljenih za izvoz; predpise za poskušnje s kockami in z Empergerjevimi gredami pri izvrševanju zgradb iz navadnega in armiranega betona ter razne objave iz »Službenih novin«.

In spet se oglasi lih sto, elektrike v Krčevini ne bo. Ali je mogoče? Zopej se bliža zima in vendar še ne bomo deležni dobrot električnega toka. Kako dolgo še? Ali čaka celo sama občina z županom in odborniki vred na skorajšnjo priključitev k Mariboru, ki bo morala pasti najbrže že po izdaji novega zakona o občinah? Zanimalo bi javnost, da sliši še drugo plat zvona in da končno izve, kje leži prav za prav pravi vzrok že večletnega neumestnega zavlavljanja elektrifikacije onega dela Krčevine, ki se že leta čuti kot — pastorek! Teme in slabih cest reši nas vsaj o bodoči — Veliki Maribor! — Občan.

Pritožba zaradi pouličnega prometa. Prebivalci ob Aleksandrovi cesti severno od glavnega kolodvora morajo vsako jutro prenašati poleg že tako živahnega cestnega prometa še ropot, ki ga povzročajo v zgodnjih jutranjih urah razna vozila mlekaric iz Košakov na hodnikih ob hišah. Vsi dobrohotni opomini prizadetih ničesar ne zaležejo, ter se še nekateri taki vozniki norčujejo iz strank in nalašč ropočajo po hodnikih ter vznemirjajo stanovalce hiš ter pasante na ulici, ki se jim še morajo izogibati. Ker je taka brezobzirna vožnja po hodnikih ob hišah po cestnem redu vobče, posebno pa še v zgodnjih jutranjih urah nedopustna, naj blagovoli varnostna oblast polagati na to več pažnje.

Za dijaški abonma v gledališču. Z ozirom na članek, ki je bil pod gornjim naslovom objavljen v »Večerniku« 26. t. m. izjavlja uprava »Narodnega gledališča«, da je že pred enim mesecem razposlala na vodstva vseh mariborskih srednjih šol okoliščito, v kateri razpisuje dijaški abonman. Vendar je doslej od strani dijaštva tako malo odziva, da še ni mogoče misliti na otvoritev abonmana.

ZOBOL

odpravi takoj

ALGA

Steklenica 14 Din Oglas reg. pod S. Br. 25.892/32

Tečaji iz nemščine. Ministrstvo prosvete je dovolilo dvema mariborskima profesorjema, da smeta prirejati nemške jezikovne tečaje. Zamišljena sta dva tečaja, začetniški in nadaljevalni. Interesenti se naj blagovoliijo zgledati v vrhu razgovora 30. novembra ob 18. uri v IV. b razredu klasične gimnazije (pritličje desno).

Plesne vaje juristov se radi četrtkovne prireditve »Narodne obrane« v Unio- nu prelože na torek 29. t. m. ob isti uri.

Delo naših reševalcev. Reševalna postaja je bila v soboto in nedeljo precej zaposlena. Pri delu se je poškodovao v soboto popoldne na desni roki 23letni dimnikarski pomočnik Franc Skubic z Ruske ceste. Na rešilni postaji je bil obvezan in se zdravi v domači oskrbi. Prav tako je bila nudena prva pomoč na rešilni postaji 34letnemu mesarskemu mojstvu Ludviku Merklinu iz Vrbanove ulice, ki se je v soboto med delom po nesrečnem naključju zabolal z nožem v desno stran prsnega koša. Med delom je onemogel v Karla Verstovška ulici 22letni delavec Rudolf Bedenik, stanujoč v Maistrovi ulici na Teznu. Z rešilnim avtomobilom je bil prepeljan na svoj dom. V tem primeru se še ne ve, ali gre za slabost, ali za nesrečen padec, pri katerem je Bedenik zadobil nevarne notranje poškodbe.

Policijski dogodki od sobote na nedeljo. Policija je imela v noči od sobote na nedeljo precej opravka s ponočnjaki in so bili zaradi njih 4 gostilničarji in kavararji ovađeni zbog prekoračenja policijske ure. Tatovi so se očitno vrgli na krajo konjskih ođej, ker je izginila razvaževalcu Scherbaumovega kruha Josipu Hötzlu izpred Vidmarjeve trgovine v Gajevi ulici z voza 200 Din vredna silva odeja, razvaževalcu kruha Delavske pekarnice Karlu Švarcbarltu pa podobna, 150 Din vredna odeja z voza, ko se je mudil po opravljanju v poslopu gozdarske šole v Vrazovi ulici. Na vogalu Stolne ulice in Glavnega trga je prišlo sinoči do karambola med nekim osebnim in nekim tovornim avtomobilom. Osební avtomobil je bil pri tem na levi strani zadaj precej poškodovan. Na skrajno sirov način je bil danes ponoči kmalu po polnoči napaden v Vojašniški ulici ravnatelj Thomove tovarne svilenih izdelkov g. Ernest Rišavy iz Mlinske ulice, odnosno z Zrinjskega trga. Nenadoma so ga pri povratku iz neke tamkajšnje gostilne napadli neznani moški in ga tako obdelali po obrazu, da je pričel močno krvaveti in je moral poiskati potrebno prvo pomoč na reševalni postaji. Policija napadalec še ni mogla izslediti, ker jih napadeni ravnatelj zaradi teme ni spoznal in tudi ni mogel podati njihovega vsaj približnega osebnega popisa.

Prometna nesreča. Sinoči je na bano- vinski cesti v bližini Kamnice povozil neki osebni avto 34letnega brusača Valentina Voduška iz Viltuža. Možakar se je precej nakajen vračal iz Kamnice domov in je preslišal signale. Pri padcu si je zlomil levo nogo in roko, dobil pa je tudi poškodbe na glavi. Šofer je ponesrečenca pripeljal v mariborsko bolnišnico in sam javil nesrečo policiji.

Nezgoda. Preteklo soboto je podrl na tla neki mesar, ki se je naglo peljal na svojem vozu, 44letnega viničarja Alojzija Jecla s Pobrežja. Viničar je dobil poškodbe po vsem telesu. Zdravi se v bolnišnici.

Vreme. Toplomer je davi ob 7. uri kazal 5,8 stopinj nad ničlo, barometer pa pri 14,5 stopinjah 738,1, reduciran na ničlo 736,4. Vlaga 94, padavin je bilo 4 mm, oblaki so stratusi, vreme je mirno in megleno.

Narodno gledališče

Repertoar.

Ponedeljek, 28. novembra. Zaprto.
Torek, 29. novembra ob 20. uri »Gospa ministrovka«. Red A.
Sreda, 30. novembra ob 20. uri »Boccaccio«. Red B.
Četrtek, 1. decembra ob 15. uri »Friderika«. Ob 20. uri »Za narodov blagor«. Slavnostna predstava. Znižane cene. Zadnjič.
Petek, 2. decembra ob 20. uri »Plesni večer Katje Delakove«. Dramske cene.

Iz gledališča. Nušičeva satirična šalovica »Gospa ministrovka« se ponovi v torek, 29. t. m. za red A. — V sredo 30. t. m. se poje Suppèjeva klasična opereta »Boccaccio«, ki je radi svoje krasne muzike in zelo zabavne vsebine ob obeh dosedanjih uprizoritvah dosegla popoln uspeh. Red B. — Na državni praznik zedinjenja se uprizori kot popoldanska predstava z začetkom ob 15. uri Leharjeva opereta »Friderika«, glasbeno ena najlepših novjših operet. — Zvečer se uprizori kot slavnostna predstava Can- karjeva umetnina »Za narodov blagor«. To bo obenem poslednja uprizoritev tega uspešnega dela. Veljajo znižane cene.

Noseče matere morajo skušati vsako zateganje odpraviti z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franc Jožefovo« vodo, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Gojzerji na obroke

»Tempo« čevlji

LJUBLJANA CELJE MARIBOR
Gledališka 4 Aškerčeva 3 Slovenska 16

Smučarji! Zimskosportni odsek SPD v Mariboru je izdal vežbalnik »Smuška gimnastika«, obsegajoč 14 vaj. Dobi se v pisarni »Putnik«, Aleksandrova cesta 35.

Miklavžev večer, 3. decembra 1932. Narodni dom, Triglav.

Danes v ponedeljek, kabaretni večer v »Veliki kavarni«.

Ptuj

Truplo neznanca v Dravi. Včeraj zvečer je priplaval po Dravi v Ptuj truplo okoli 40 let starega neznanca, ki je obtičalo na srednjem stebrišču cestnega mosta. Ker je bilo prav v sredini reke, je nastal spor med Ptujem in Bregom, kdo naj truplo prevzame in pokoplje. Prezvel ga je naposled Breg ter ga dal prepeljati v mrtvašnico na hajdinskem pokopališču. Truplo je ležalo v vodi že več dni.

Požar v Novi vasi. V soboto okoli 23. ure je nenadoma pričelo goreti pri posestniku Francu Mlakarju v Novi vasi pri Ptuj, občina Rogoznica. Na pomoč so takoj prihiteli ptujski gasilci, ki pa so morali omejiti svoje delo na čuvanje sosednjih zgradb. Mlakarjeva hiša je pogorela do tal. Rešili so le živino in nekaj pohištva. Mnogo truda so imeli s 5 prašiči, ki niso hoteli iz gorečega hleva in so jih morali izvesti s silo že malo ožgane. Škoda znaša okoli 70.000 Din, zavarovalnina pa le 30.000. Ker so Mlakarjevi takrat že vsi spali, je zelo verjetno, da je bil ogenj podtaknjen. Uvedena je preiskava.

Dramatična aretacija. V petek je bil v Ptuj veliki sejem, ki je privabil v mesto več tisoč ljudi. Med njimi tudi nekega mladeniča, ki je v Zupančičevi gostilni v pijanosti tako razgrajal in prestilil z nožem, da so morali poklicati stražnike, ki so spoznali v mladeniču posestnika, ki so spoznali v mladeniču posestnika katerega išče orožništvo že dva meseca radi nastopa neke kazni. Voda je napadal z nožem tudi stražnike. Premagali in zvezali so ga le z velikim naporom, a še potem se je vrgel na tla in suval okoli sebe. Morali so zato poklicati poštreška, ki je fanta v ročnem vozičku odpeljal v zapor. Ta nenavadni transport sredi sejma je vzbudil sveda veliko zanimanja in tudi smeha.

„V pesti sila, v srcu odločnost v mislih domovina!“

PETINDVAJSET LET SOKOLSKEGA DELA V MARIBORU. — SOLNČNI IN ČRNI DNEVI.

Prvi odbor »Mariborskega Sokola« se je konstituiral na seji 5. aprila l. 1907. takole: starosta dr. Fran Rosina, podstarosta dr. Vladimir Sernec, načelnik Eman Illich, tajnik Marko Stajnik, blagajnik Franjo Majer, gospodar Ivan Tomažič, zaupnik Franjo Bureš; odborniki: Matjaž Kerbec in Maks Pliberšek, namestniki Anton Rebol, Ivan Poček in Anton Pliberšek; pregledovalca računov dr. Račoslav Pipuš in Hinko Trofenik. To so doslej bili in so bratje, ki so pred petindvajsetimi leti z brezmejno požrtvovalnostjo širili v Mariboru sokolsko idejo in zbirali vrste mladih ljudi ter jih popečili na strmo pot, za sokolskim ciljem.

Vsak član Sokola je moral biti obenem tudi član sportnega društva, ker drugače ni imel pravice telovaditi v gimnazijah in telovadnicah. Tudi je odbor takoj po ustanovitvi navezal stike z drugimi sokolskimi društvi, da bi se sokolska ideja še bolj utrdila.

V vadijskem zboru so bili poleg načelnika Illiche še Franjo Bureš, Franjo Majer, dr. Ljudevit Pivko, dr. Poljanec in Ivan Tomažič. Pričeli so gojiti redno telovadbo in naročili tudi nekaj telovadnega orodja iz Prage. Za naraščaj je peljal načelnik telovadbo ob nedeljah popoldne. Osnovel se je ženski odsek, ki je imel prvo telovadno uro 9. novembra l. 1907. Navzočih je bilo 19 telovadkinj. Sokolski krog si je nabavilo 23 članov, a za zlet v Prago se je prijavilo 14 telovadcev. Sestavljena vrsta Zalec-Maribor je dosegla na zletu drugo mesto. Prejeli so osvajajočim idealizmom in z novim ognjem, so se vrnili z zleta ter pričeli delovati s podvojeno silo, ne ozirajoč se na hude nasprotnike. Uspehi prvega leta sokolskega dela je bil velik in časten, ker zaorane so bile brazde v ledino.

Ze drugo leto 1908. je priredil mariborski Sokol dva javna nastopa, sedem zletov in štiri družabne večere. Bil je najdelavnejše pa tudi najbogatejše društvo v Mariboru, k čemur je zlasti pripomogel starosta dr. Rosina. Postal je duševni voditelj že ustanovljenih ter šele ustanavljajočih se društev na slovenskem in stajerskem. Priredil je vadijski tečaj, v katerem so se vadili prednjaki tudi iz Ptuj, Središča, Slovenske Bistrice in Sv. Lenarta v Slovenskih goricah.

Sokolska misel je naglo prodirala tudi na deželo in je mariborsko Sokolsko društvo postalo nekaka matica za vsa

okoljska telovadna društva. Na občnem zboru 9. januarja l. 1909. je bila izrečena društvenemu načelniku Illichu za njegovo požrtvovalno in uspešno delo posebna pohvala. Izredni občni zbor 13. marca pa je prinesel društvu važno spremembo. Starosta dr. Rosina je odložil svojo funkcijo in je bil izvoljen na njegovo mesto dr. Vladimir Sernec, tajniške posle pa je prevzel dr. Ljudevit Pivko. Društvo je kupilo za 1000 krom stavbišče blizu kolodvorske pošte. Javni nastopi v Mariboru in Rušah so pokazali lep razmah.

V letu 1910. je društvo posvečalo največjo skrb javnemu nastopu, ki je bil 19. junija. Uspeh je kar najslajnejše, saj mu je prisostvovalo nad 500 ljudi. Pri nastopu je igrala središka godba pod taktirko Frančka Serajnika. Odbor je bil mnenja, da kupljeno stavbišče ne ustreza potrebam, zato je pooblastil podstarosta dr. Rosino, naj parcelo proda in kupi drugo v Wildenrainerjevi ulici.

Na občnem zboru 11. januarja l. 1911. je tajnik poročal o uspehih Sokolstva v Londonu, Beogradu, Sofiji in Bruslju. »Orli«, ki so se pričeli organizirati, Sokolu niso škodovali, pač pa so ga vzpod-

bujali k še pozitivnejšemu delu. Za starosta je bil ponovno izvoljen dr. Rosina, za tajnika pa Josip Hvalenc, ki je s priznanim delavnostjo opravljal tajniške posle dolgih 10 let in po enem letu preselil zopet sedel za tajniško mizo. V narodnostnem pogledu je imel Sokol večne borbe z nasprotniki. Na drugi strani pa je našel zadoščenje in podporo pri klubu »Pipeca«, ki je na prizadevanje agilenega Tomažiča daroval Sokolu večkrat večje denarne zneske in mu kupil dva rogova za trobentače.

Mariborski Sokol je takrat kumoval vsem okoliškim društvom in je obstajalo že tudi mariborsko sokolsko okrožje. Zato je dozorela potreba po ustanovitvi sokolske župe, ki je bila formalno osnovana 8. decembra l. 1913. Na seji 1. septembra 1913. je odbor sklenil naročiti društven prapor. Starosta dr. Rosina je obljubil pri tej priliki, da bo praporu kumovala njegova žena, ki je takoj tudi prispevala večji znesek.

Zadnji občni zbor pred vojno je bil 24. januarja l. 1914. Takrat je bilo pri mariborskem Sokolskem društvu včlanjenih 12 ustanovnih, 66 podpornih, 33 gojencev obrtnega in 72 moškega in ženskega naraščaja. Pripravljal pa se je Sokol tudi na svečan dogodek razvitja prapora, ki je bil na željo Rušanov razvit v Rušah. Za praporčaka je bil izbran g. dr. Ravnik, za namestnika pa g. Volčič. Ta sklep je bil sprejet na zadnji odborovi seji pred svetovno vojno.

opravičiti z močnejšo nasprotnikovo igro. Za uspešnejše nastope je treba razpolagati z nekaterimi pogoji, kot so solidnejša tehnična usposobljenost, razumevanje za pravilno taktiko v danem trenutku in tisto neobhodno znanje, ki dopušča pozitivno uveljavljanje razpoložljivih sredstev.

Potek igre je v pretežnem delu diktiral Rapid. Prav tako njen tempo. Mestoma je potekala igra tudi mlačno in brez duha, kakor da bi bila ustvarjena po prej določenih šablonah. Le pri pozornejšem motrenju se je mogla opaziti borbena žilavost, enako v razdiralnem delu obeh obramb kot v neutrudljivo vedno znova grajenih napadalnih akcijah. To se je opazilo zlasti v neumornem sodelovanju med Rapidovim napadom in njegovo srednjo vrsto.

Tekma sama je bila odigrana v živahnem tempu, a končala se je brez najmanjšega incidenta.

Goli so padli: v prvem polčasu v 4. minuti po Baumelu; v drugem polčasu pa v 18. min. po Vidoviču, v 20. min. po Hardinki in v 41. min. po Bončarju.

Sodil je g. Deržaj iz Ljubljane objektivno in z izjemo nekaj bistvenih napak tudi dobro.

V predigri je zmagala rezerva ISSK Maribora, ki je bila ojačena s Kirbišem in Dušanom, nad rezervo SK Rapida s 2:1 (1:0). »Maribor« je bil v polju mnogo boljši nasprotnik in se ima »Rapid« le odličnemu vratarju Pelku zahvaliti, da ni bil poražen z večjo razliko golov.

Čakovečki S. K.: SK Svoboda (Maribor) 4:3 (3:3).

Prvenstvena tekma II. razreda. Odigrala se je včeraj dopoldne na igrišču ISSK Maribora. Tekma je bila zelo temperamentna, a tudi ostra, tako, da je bil sodnik primoran dva igralca od Čakovečkega S. K. in enega od SK Svobode izključiti. Rezultat morda ne odgovarja poteku igre, ker je bila Svoboda v polju boljši nasprotnik. Za zmago pa je bila boljša obramba gostov odločilna.

Sodil je g. Nemec.

Ostale nogometne tekme.

Celje: SSK Celje: SK Olimp 5:2 (2:1).

Zagreb: Prvenstvene tekme: Hašk: Concordia 3:1 (1:1)! Viktorija: Sparta 2:0 (2:0); Gradjanski: Železničar 6:0 (1:0).

Gradec: Sportklub: Kastner & Öhler 2:2 (1:0); Hakoah: Sturm 2:2 (1:1).

Milan: Meddržavna tekma Italija: Madžarska 4:2 (2:1).

Redna glavna skupščina Jugoslovanske plavalne zveze.

Včeraj je bila v Zagrebu XI. redna glavna skupščina JPZ. Še takoj ob otvoritvi skupščine je bilo sproženo vpraša-

Sport

Nova zmaga mariborskega nogometa

SK Rapid: SK Svoboda (Ljubljana) 3:1 (1:0).

Na igrišču ISSK Maribora je odigral včeraj popoldne SK Rapid svojo drugo tekmo v I. razredu, in sicer proti ljubljanski Svobodi. Tudi Svoboda je morala včeraj spoznati, da je mariborski nogomet v splošnem boljši in močnejši kakor ljubljanski. Značilno pa je, da letos, razen v eni prijateljski tekmi, nobeno ljubljansko moštvo ni zmagalo v Mariboru.

Rapid, ki je nastopil včeraj s prenovljeno napadalno vrsto, se je pokazal zopet kot borbeno moštvo, v katerem pa nekateri preradi prestopajo dovoljene meje. V celoti je treba reči, da je imel Rapid pri izbiri novih moči za moštvo srečno roko. Ožja obramba sicer ni delovala tako sigurno kot običajno, vendar je v splošnem zadovoljiva. V krilski vrsti je bil duša Seifert, ki je igral zelo požrtvovalno; od časa do časa pa je imel še slabe trenutke, zaradi katerih je moral sodnik čisto piskati. V napadu je najbolj ugajal

trio, ki je lepo napredoval in mnogokrat zelo ogrožal Svobodina vrata. Moštvo je bilo v celoti bolj borbeno kot ljubljansko, vendar včeraj ta lastnost ni bila odločilnega pomena. Tekmo je odločila boljša povezanost in boljše tehnično znanje. Rapidov napad je igral tudi mnogo prodornejše in bolj smiselno od nasprotnikovega.

Svoboda, ki je menda nastopila z nekaterimi rezervami, je nekoliko boljše zaigrala kot v zadnji tekmi proti ISSK Mariboru. Glede fairnese pa je zaostajala. Sicer ni bilo nobenega večjega prestopka, vendar si Svoboda s takšnim načinom igranja ne bo pridobila simpatij... Kljub porazu pa moštvo ni klonilo vse do zadnjega. Še v zadnjih minutah so gosti izvedli vrsto silnih in nevarnih napadov, in s tem pokazali vso žilavost in odpornost. V moštvu kot celoti so sicer prevladovali negativni momenti nad pozitivnimi, vendar se da to vsaj deloma

radi. Profesor hodi sem in tja — povsod je, kjer ga ni treba. Pa jo je vendarle polomil. Nekdo mu je rešitev naloge obesil na suknjo. Revez tudi ta...

Tretja p a v z a.

Vsi imamo nemške knjige v rokah. Kronisti so javili, kdo bo izprašan. Ti se uče, drugi se zanašamo na srečo. Trideset nas je. Pet ali šest jih bo izprašal. Ali moram prav jaz biti med njimi?

Četrta ura: Nemščina.

Izpraševanje. Pleša se sveti, nam pa se hlače tresejo. Šest izprašanih — trije cveki.

Uro sem srečno prestal. Opoldne se bom stehal. Shujšal sem najmanj za pol kilograma... Trije sosede imamo premočene srajce — tako smo se potili. Ko je sirena v bližnji tovarni zatulila pol-dvanajsto, smo se preglasno oddahnili. S katedra pa prerok:

»Trösten Sie sich, Sie entwischen mir nicht!«

Četrti odmor.

Mrzlična priprava za zgodovino. Samo nekaj nas je še neizprašanih. Jaz zvižgam. Snovi se je preveč nagrmadilo, sedaj je ne zmorem več. Trije so ušli domov: »Glavobol« — »Nujne družinske zadeve« in »K zdravniku«.

Danes se ne izmuznem.

Zadnja ura: Zgodovina.

Profesor predava. Ta Nemanja in oni Nemanja — jaz se v tem labirintu ne spoznam več...

Gorje! Zapri le knjigo. Molk. Listi zašeleste v katalogu... Minuto zadržim dih in grehem s kremplji v klop — potem me pokliče. Najrajši bi izjavil, da nisem pripravljen, boks soseda pa me

pouči drugače. Konec ure se bliža, zavlačevati je treba, da ne pade še drugi cvek. Počasi vstanem, še počasneje grem pred tablo. — Profesor pa:

»Kar ostanite v klopi, že vem kako je z vami!«

Jaz pa stopim trdo na oder — tako, kakor so nekoč stopali na šafot... Profesor vpraša. Vprašanje počasi ponovim. Potem dolgo nič. Kaj pa bi naj dejal? Profesor pa se masmehne:

»Saj že jaz čujem iz klopi!«

On seveda čuje, kaj mi prišepetavajo, on, ki ve, kaj mi šepetajo... Zajecijam nekaj.

»Hm! To ni nič! Pa naj bo! Še eno vprašanje!«

Po dolgem iskanju sledi drugo vprašanje. To je drame drugo dejanje. Drugo dejanje pa je kakor prvo. In dramatičen konec:

»Sedite, nezadostno!«

Počasi grem v klop, vdan v svojo usodo. Veržice zarožljajo. Vsi se oddahnejo — izven nevarnosti.

Zvoni. O, zrak mi bo dobro del — in solnce...

Tako je bilo danes in tako slično bo jutri.

Ker je šolski dan — šolski dan...

A. P. Čehov:

Cevlji

(Konec)

»Ne, ne, da bi jaz kvantal, ne, ne, Bog ne daj... Niste me razumeli. Čemu sem prišel sem? Prišel sem po svoje čevlje, prosim. Saj spite večkrat v sobi št. 64.«

»Kdaj?«

»Denes ponoči, prosim.«

»Kako, ste me li videli?«

»Videl vas nisem, prosim, videl vas nisem...« je odgovoril Muškin v strašni zadregi, sedel in se začel sezuvati.

»Videl vas nisem, toda čevlje mi je milostiva,« in pokazal je pri tem na Bobesa, »vaša gospa vrgla pred noge in vi nosite na mesto svojih čevljev moje...«

»Vi se drznete, častiljivi gospod, kaj takega trditi? O sebi ne govorim, toda vi žalite tu javno damo in še celo v navzočnosti njenega moža...«

V oblačnici je nastal hrup. V obraz je postal kralj Bobes, razžaljeni soprog, nenadoma krvavo rdeč in razbijal je z vso silo po mizi, da sta v sosednji oblačnici omedleli dve igralci.

»In ti verjameš?« je tulil Plavobralec. »Ti verjameš temu ničvrednemu! Nezashišano! Ako želiš, ga na mestu ugonobim kakor kakega psa! Ako hočeš, kar tu na mestu... Ubijem ga, razmesarim ga...«

Vsi oni, ki so se tedaj izprehajali po mestnem parku okrog gledališča, so pravili pozneje, da so videli, kako je pred četrtim dejanjem dirjal pod velikim drevedom mož, bos, z rumenim obrazom, z od strahu izbuljenimi očmi. Za njim je pa besnel nekdo, oblečen kakor Plavobralec, s samokresom v roki. Kaj se je bilo pozneje zgodilo, ni videl nihče. Toliko se ve, da je Muškin pozneje po svojem znanju z Blistanovom ležal dva cela tedna v postelji in da je k svojim običajnim izrazom »Trga me po udih, bolan sem!« vedno še dostavljal: »In ranjen sem tudi...«

Urniki

Prva ura: Telovadba.

Zakaj ne bi človek eno uro delj spal? Spal sem. To je vendar koristno opravilo! K telovadbi jih ni prišlo mnogo več nego obe moštvi žogometa. To zadostuje. Za nas in za profesorja. Za nas, ker imamo reprezentanco svojega razreda, za profesorja, ker se mu ni treba truditi. To torej zadostuje.

V razredu so nekateri sošolci pripravili vse potrebno za goljufanje pri šolski nalogi.

Druga ura: Slovenščina.

Profesor predava. Ivo in Mate v predzadnji klopi šahirata. Okolica kibicira. V zadnji klopi kvartajo. Nekateri se pripravljajo na šolsko nalogo. Drugi debatirajo. Meni ne diši ne igra ne debata ne priprava za nalogo — zato pišem pismo — profesor me pa začudeno gleda in predava le meni. Danes se trudi bolj nego sicer. Menda se veseli moje vne-me. Pustim mu veselje in delam, kakor da bi pisal njegovo predavanje. Revez prav za prav. Upam, da se bo pri izpraševanju spomnil moje vne-me in da jo bo upošteval...

Drugi odmor.

Mrzlične priprave za šolsko nalogo (to se pravi: za goljufanje). Opisal bi — toda uradne tajnosti ne smem izdati.

Tretja ura: Matematična šolska naloga.

Goljujamo. Profesor pazi, kar se da. Toda kaj hoče? Trideset proti ene. Sicer ta zarota ni junaška — toda dija-kli smo in vsaj nekaj dobrih redov bi

nje letošnjega državnega prvenstva, ki si ga je priborila ljubljanska Ilirija. — Esapovič (Beograd) je stavil predlog, da se Iliriji ne prizna pravica glasovanja na skupščini, ker se ni pokorila zveznemu sklepu z dne 23. X., po katerem bi se morali vsi pokali (Petrinovičev, Novosti itd.) v teku 15 dni vrniti zvezi. Pri glasovanju o Esapovičevem predlogu je bila z 11 proti 10 glasovom Iliriji odvzeta pravica glasovanja na skupščini. Delegat Ilirije dr. Lapajne je proti temu sklepu protestiral in nato zapustil dvorano. Predlog ljubljanske podzveze, da bi se sedež zveze prenesel v Ljubljano, je s 15 proti 4 glasovom propadel. Za Ljubljano so glasovali SSK Maraton in Sokolsko društvo iz Maribora ter Elen in Kamnik. Primorje se je glasovanja vzdržalo. Vsi ostali delegati so glasovali za sedež v Zagrebu. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik dr. Stevan Hadži, podpredsednik Švabič, tajnik Köhler, blaginjak Bedenko, tehnični referent Macanovič. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Kriškovič (Zagreb), Suste (Beograd) in Krameršič (Ljubljana).

Sokolstvo

Prireditve Mariborske Sokolske župe v I. 1933. Na seji dne 23. novembra je Z. T. O. izdelal program za I. 1933: **Zimska doba:** 1. Smuški tečaj o Božiču na Glazuti. 2. Župne smuške tekme 29. januarja 1933 na Glazuti in to člani in moški naraščaj v slalomu, smuku in skokih, a članice in ženski naraščaj v smuku. 3. 14dnevni tečaj za čete in mlajša društva v januarju v Ptuj. **Pomladanska doba:** 1. Plavalni tečaj (skoki) v Mariboru. 2. Tečaj za igre v Mariboru. 3. Tečaj za lahkotletiko. 4. Tečaj za sodobno gimnastiko. 5. Pokrajinski zlet v Ljubljani in medzletne tekme. Prireditve okroglih zletov se prepusti okrogjem. **Poletna in jesenska doba:** Tekme v odbojki, plavanju, lahki atletiki in na orodju.

Mala Nedelja. Sokolska četa bo proslavila praznik zedinjenja skupno s šolo v Društvenem domu. V nedeljo 4. decembra pa bo priredila slaynostno akademijo s pestrim in obširnim sporedom ob 15. uri istotako v Društvenem domu. Vabljeni vsi od blizu in daleč! — Zdravo.

Sostanovalca
sprejemem. Židovska ulica 12/I. 3951

Gospo ali gospodično
vzamem kot sostanovalko. Loška ulica 5/I, levo. 3953

Vse mesto
že govori, da se najcenejše kupi in najboljšo proda v Grajski starinarni, Trg svobode 1. 3952

Na stanovanje in hrano
sprejemem dva boljša delavca. Frankopanova ulica 15, dvorišče, levo. 3951

Leta 1851. je predložil znani londonski pomorski inženjer Isambard Kingdom Brunel upravnemu odboru paroplovne družbe »Australian Steam Navigation Company« načrt za zgradbo parnika takih dimenzij, kakršnega po mnenju tedanjih ljudi sploh ni bilo mogoče zgraditi. »Ta ladja«, je izjavil Brunel, »bo mogla na enkratnem potovanju prenesti ogromno število potnikov in bo preskrbljena s tako količino materiala, da bo mogla brez dopolnjevanja zalog pluti naravnost iz Anglije v Avstralijo in nazaj. Ladja bo tako močna na morju, da ji tudi najhujša nevihta in vihar ne bosta mogla do živga in bo tako tudi izostala neprijetna morska bolezen, zaradi katere mnogi ljudje nočejo potovati«.

Ko so strokovnjaki proučili predloženi načrt inženjerja Brunela, je bilo sklenjeno, da se gradnja tega kolosa poveri inženjerju Russellu. Kmalu je bil zbran potreben kapital in se je pomorski kolos pričel graditi leta 1851. v ladjedelnici Millwall na Temzi. Delo je le počasi in težko napredovalo in je bilo pogosto prekinjeno zaradi pomanjkanja potrebnega kapitala. Ob neki priliki se je morai hipotekirati celo že izdelani del ladje, da se je mogla nadaljevati nadaljnja gradnja. Naposled je bil parnik leta 1857. dograjen in se je čakalo le še na njegovo splovitev. Novi prekomornik je bil dolg 207 metrov, širok 25 metrov, njegova nosilnost pa je znašala 27.500 ton. Sama posadka je štela 400 ljudi. Neverjetne številke za tedani čas! Na dan krsta se je zbrala v ladjedelnici ogromna množica ljudi, da prisostvuje svečani splovitvi parnika. Izgovorjenih je bilo tudi več slavnostnih govorov in slavnostnih graditelju. Naposled je napočil čas, ko bi se moral parnik spustiti v morje. Vsem navzočim je burno bilo srce, toda ladja se ni hotela niti premakniti. Zaradi dolgotrajnega dela so temelji, na katerih je parnik počival, popustili, tako da parnik ni več mogel zdrseti v morje. Svečanost se je končala s tem, da so se vsi gostje in radovedneži vrnili na svoje domove brez toliko pričakovanega užitka. Tri mesece pozneje je »Great Eastern« vendar dosegl morje in ponosno zaplaval kot največji njegov gospodar.

dar dosegl morje in ponosno zaplaval kot največji njegov gospodar.

Zgodila pa se je zopet nova neizgoda. V času, ko je parnik ležal v ladjedelnici, so stroji tako ostareli, da niso mogli delovati tako, kakor bi bilo treba. Ni preostalo drugega, kakor da so se nabavili novi stroji, kar je zopet zahtevalo ogromne vsote denarja in dragocen čas. To vse je trajalo leto dni. Brunel, videč vse te neizgode, ki so usodno spremljale njegovo največje delo, je dobil nekega dne pri pregledovanju parnika hud srčen napad, ki mu je tudi podlegel. To je bilo 5. septembra 1859. leta. Štiri dni pozneje bi bil moral »Great Eastern« kreniti na svoje prvo potovanje. Toda tudi tokrat ga je spremljala zla usoda in nesreča. Nenadoma je eksplodiral kotel in je izgubilo pri tem življenje 10 mornarjev. Naposled je 15. septembra istega leta vendarle odpotoval. Pot od Southampton na do Newyorka je trajala v vsem 11 dni. Rekord brzine! Poveljnik parnika kapitan Harrison je tudi izgubil življenje ob neki nesrečni priliki.

Na svoji drugi vožnji je »Great Eastern« nasedel na neki morski kletki blizu Newyorka. Na spodnjem delu ladijskega trupa sta tedaj zazevali dve ogromni luknji, katerih prva je merila v premeru 30 metrov, druga pa 2 metra. Popravila, da se reši ta kolos, so bila dolgotrajna in so požrla ogromne vsote denarja. Tudi tretje potovanje ni bilo srečnejše. Na poti se je odrgalo krmilo. K sreči se je na parniku našel neki inženjer, ki se mu je na odprtem morju posrečilo izdelati novo krmilo, pač pa je nato to svoje delo družbi zaračunal tako mastno, da je priplul parnik v Newyork z ogromno izgubo. Ne vedoč, kaj naj počno še dalje s tem zakletim parnikom, so ga lastniki odredili za polaganje kablov. Toda že pri prvi vožnji se je kabel prelomil in rezultat je bil: velika izguba! Naposled je bil leta 1884. ponosni »Great Eastern« preurejen v hotel in restavracijo na reki Mississippi, dokler ni bil končno od leta 1889. do 1891. prodan kot staro železo in v Liverpoolu demontiran.

Neprijetna zamenjava

V noči na preteklo sredo je bil obveščen službujoči stražnik v neki ulici drugega okraja na Dunaju, da v trgovini krznarja Rumplerja ni vse v redu, ker rolo ni popolnoma zaprt. Redar se je podal tja, dvignil rolo in zaklical: »Kdo je streljal bom!« Slišal je v trgovini korake, toda javil se ni nikdo. Bil je preplašan, da so v trgovini vlomilci in je sprožil. Krogle so prebile steklo in vznemirjeni redar je opazil ob slabi razsvetljavi neko pregibajočo se senco. Na pomoč so prihiteli še drugi redarji, ki so vdrl v lokal in ga skrbno preiskali. Presenečeni pa so bili, ko so izvlekli izpod mize lastnika Rumplerja in njegovega prijatelja, ki sta se redarjevega poziva tako prestrašila, da sta se skrila in se nista upala javiti. Mislila sta namreč, da so pri vrafih vlomilci. Pregibajoča senca, ki jo je opazil stražnik, pa je bila krojaška lutka, oblečena v kožuhočinast plašč.

Znamenje časa.

Ravnateljstvo trgovske šole v Slanyu na Češkoslovaškem je razpisalo mesto sluge na zavodu. Na razpis, ki je bil objavljen v dnevnem časopisu, je zaprosilo za mesto okrog 300 prosilcev, med katerimi je bilo 11 doktorjev filozofije in prava...

Borza v vlaku.

Direkcija nekega velikega angleškega železniškega podjetja namerava uvesti s 1. decembrom neko novost. Vlakom bodo priklopljeni veliki vozovi, ki bodo prav za prav nekakšna trgovska skladišča. V njih bo razstavljeno raznovrstno trgovsko blago, ki si ga bodo lahko potniki med vožnjo ogledali in si nabavili, kar rabijo. Obenem pa bo v vozu tudi borzna pisarna, ki bo s pomočjo radia objavljala vse borzne transakcije.

Statistika o pameti narodnih poslancev.

Newyorški zdravnik dr. Arthur Mac Donald je obiskal te dni predsednika madžarskega parlamenta in ga zaprosil za dovoljenje, če sme izmeriti glave madžarskih poslancev. Baje je dr. Arthur Mac Donald zaprosil tudi vse ostale evropske parlamente in namerava na podlagi tega antropološkega merjenja sestaviti statistiko o — pameti narodnih poslancev.

Čedno opremljeno
solnčno in snažno sobo s vhodom iz stopnic oddam boljšemu gospodu. Prešernova ul. 19. 3729

Britje 2. Striženje 4.
Brusimo britve, škarje, nože. Mlinska št. 8. 3886

Pozor!
Dobro ohranjeni živalni stroji, damski in krojaški, poceni na prodaj. Vprašajte pri Karl Urbanek, Vetrinjska ulica 8. 3919

Jos. Tichy i Dr.
Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Kavarna-restavracija A. Senica
novo preurejena, kavarniške cene znižane. Točijo se le prvovrstna vina, izborna kuhinja. Sprejmejo se abonenti, kosilo 6 Din, dvakrat na teden s pečenko. 0

S 1. decembrom ali 15.
oddam trisobno stanovanje s kopalnico, Naslov v upravi. 3891

Mansardno stanovanje
soba, kuhinja, predsoba in soba s posebnim vhodom oddam. Betnavska cesta 39. 3945

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Sobo
za dva gospoda s posebnim vhodom in hrano poceni oddam. Splavarska ulica 6. 3957

Sedaj ko prihaja zima
in vaših koles ne boste več rabili, mudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osnažiti, emajlirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadostuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3889

Vpokojencl
ako želite svoj lastni dom v jako lepem mirnem in zdravem kraju, obrnite se po informacije na Miroslav Koželi, Maribor 5, Allaževa 9. 3893

Najlepše razglednice

mariborske, umetne, Salon de Paris

I. t. d. kupujte v papirnici knjižarne

Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova 13

Modne liste

za jesen in zimo

Knjižarna Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova c. 13

Dve veliki Lutzovi peči

uporabni za pisarne, dvorane ali bančne prostore

ceneno na prodaj

Interesenti naj se zgledajo v upravi »Večernika« dneвно med 9. in 10. uro.

Potrjim srcem javljam, da je moj ljubljani soprog

Miroslav Reisman

hišni pos. in mesar v Mariboru v nedeljo, dne 27. novembra t. l. umrl.

Pogreb pokojnika bo v torek, dne 29. novembra t. l. ob 15. uri na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Maribor, dne 28. novembra 1932.

Reisman Terezija, soproga.